

سخن سردبیر

بی‌تردید، یکی از اهداف اصلی انتشار فصلنامه فرهنگ پژوهش از سوی معاونت پژوهش و فن‌آوری اطلاعات دانشگاه باقرالعلوم(ع)، تشویق روحیه مطالعه و پژوهش در دانشجویان این دانشگاه بود که به لطف خداوند متعال، همیاری مسئولان محترم دانشگاه و همکاری دانشجویان فرهیخته دانشگاه (چه کسانی که به صورت همکار در نشریه مشغول به کار شدند و چه دانشجویان و فارغ‌التحصیلانی که با نگارش مقاله و نقد و بررسی کتاب، ما را در این راه سخت، اما لذت‌بخش یاری کردند)، این امر تاکنون که ۵ شماره از فصلنامه منتشر شده است، محقق شد و مورد استقبال دانشجویان و اساتید دانشگاه باقرالعلوم(ع) و حتی سایر دانشگاه‌ها و مراکز علمی- پژوهشی شهر مقدس قم قرار گرفت و باعث دلگرمی و نشاط بیشتر مجموعه پر توان و جوان فصلنامه فرهنگ پژوهش شد.

حال با این امید که روزی این هدف، تحقق کامل بیابد، در این نوشتار و به همین بهانه، سخنان مقام معظم رهبری در خصوص کتاب و کتاب‌خوانی را مرور می‌کنیم؛ باشد که در همه ما شوق و انگیزه مطالعه و پژوهش، بیش از گذشته زنده‌تر شود تا ایران اسلامی به داشتن نیروهای علمی و پر توان به خود ببالد و قله‌های ترقی را یکی پس از دیگری طی کند.

اهمیت کتاب و کتاب‌خوانی از دیدگاه مقام معظم رهبری

۱. کتاب، مقوله بسیار مهمی است... کتاب نقش مخصوصی دارد. جای کتاب را هیچ چیزی پر نمی‌کند... کتاب را باید ترویج کرد... مردم باید به کتاب‌خوانی عادت کنند و کتاب وارد زندگی بشود.
۲. در اهمیت عنصر کتاب برای تکامل جامعه انسانی، همین بس که تمامی ادیان آسمانی و رجال بزرگ تاریخ بشری، از طریق کتاب، جاودانه مانده‌اند و روابط فرهنگی جامعه بشری نیز از پوشش کتاب و مبادلات فرهنگی تقویت شده است.
۳. کتاب‌خوانی چیزی است که برای یک ملت، فریضه و لازم است... معارفی که در کتاب‌ها هست، مردم ما از آنها بی‌نیاز نیستند، باید این کتاب‌ها را بخوانند. انس با کتاب، چیز بسیار با ارزشی است و من خواهش می‌کنم که... همه و همه... با کتاب انس پیدا کنند.
۴. من در دوران جوانی زیاد مطالعه می‌کردم. غیر از کتاب‌های درسی خودمان مطالعه می‌کردم و می‌خواندم، هم کتاب تاریخ، هم کتاب ادبیات، هم کتاب شعر و هم کتاب قصه و رمان می‌خواندم. به کتاب قصه خیلی علاقه داشتم و خیلی از رمان‌های معروف را در دوره نوجوانی خواندم. شعر هم می‌خواندم. من در دوره نوجوانی و جوانی، با بسیاری از دیوان‌های شعر آشنا شدم. به کتاب تاریخ علاقه داشتم و چون درس عربی می‌خواندم و با زبان عربی آشنا شده بودم، به حدیث هم علاقه داشتم. الان احادیثی یادم است که آنها را در دوره نوجوانی خواندم و یادداشت کردم. دفتر کوچکی داشتم که احادیث را در آن یادداشت می‌کردم. احادیثی را که دیروز یا همین هفته نگاه کرده باشم، یادم نمی‌ماند؛ مگر اینکه یادآوری‌ای وجود

داشته باشد؛ اما آنهایی را که در آن دوره خواندم، کاملاً یادم است. شماها واقعاً باید دوره نوجوانی و جوانی را قدر بدانید. هر چه امروز مطالعه می‌کنید، برایتان می‌ماند و هرگز از ذهنتان زدوده نمی‌شود. این دوره نوجوانی، برای مطالعه کردن و یاد گرفتن است، دوره خیلی خوبی است؛ واقعاً یک دوره طلایی است و با هیچ دوران دیگری قابل مقایسه نیست.

۵. افرادی که کار روزانه دارند، اداری، کاسب، روستایی، کشاورز و امثال اینها، اگر مثلاً شب یا بین روز به خانه می‌آیند، بخشی از زمان را ولو نیم ساعت برای کتاب خواندن بگذرانند، چقدر کتاب‌ها را در همین نیم ساعت‌ها می‌شود خواند. بنده خودم دوره‌های بیست و چند جلدی کتاب‌ها را در همین فاصله‌های ده دقیقه، بیست دقیقه، یک ربع ساعت، خوانده‌ام!... شاید من از صدها جلد کتاب همین طور در این فاصله‌های کوتاه استفاده کرده باشم. بسیاری را هم می‌شناسم که این طور هستند... من یک دوره کتاب... هشت جلدی را... در اتوبوس مطالعه کردم! این بایستی یک سیره و سنت رایجی بین مردم ما بشود که کتاب را بخوانند و به بچه‌هایشان یاد بدهند. خانم‌ها در خانه‌ها کتاب بخوانند و معلومات را فرا بگیرند.

۶. در دنیا «کتاب جیبی» اساساً برای این به وجود آمد که مردم کتاب‌خوان بشوند؛ یعنی کتاب را در جیبشان بگذارند و مثلاً هنگامی که به قطار زیرزمینی یا اتوبوس سوار می‌شوند، آن را باز کنند و بخوانند. این کاری است که اگر باب شود، بسیاری از وقت‌های مرده، زنده خواهد شد. به امید روزی که سرانه مطالعه و پژوهش در کشور ما از نظر کمی و کیفی فزونی یابد.

والحمد لله رب العالمین

سید جواد میرقلیلی